

Vlaamse overheid
Afdeling Beleid Steden, Brussel en Vlaamse Rand
Coördinatie Vlaamse Rand

Havenlaan 88 bus 70
1000 BRUSSEL
T 02 553 40 21
www.vlaamserand.be

Colloquium ‘Stand van de Rand’ 2022: vragen en antwoorden

- 1. In de Vlaamse Rand zijn er veel leegstaande bedrijventerreinen. Her en der worden die omgevormd tot woongebied, omdat dat de meest lucratieve piste is. Kan er geen strategie uitgewerkt worden om die terreinen maximaal te benutten voor scholenbouw?**

Minister Weyts: “De leegstaande bedrijventerreinen in de Rand zijn inderdaad lang een blinde vlek gebleven. Ik zie daar bij uitstek een rol voor de provincie. Die legt zich nu al toe op de ontwikkeling van dergelijke gebieden en kan op bovenlokaal niveau een strategie uitwerken. Eén element dat daarin kan meegenomen worden, is dat projectontwikkelaars er zelf ook voordeel bij hebben om sociale functies zoals onderwijs te koppelen aan een ontwikkelingsproject. Vaak heeft een project dan meer slaagkans en gaat het sneller vooruit.”

- 2. Hoe vaak wordt passiefbouw toegepast bij de bouw van nieuwe scholen?**

Minister Weyts: “Alle nieuwe scholen worden sinds 2021 gebouwd volgens de BEN-principes: ‘bijna-energie neutraal’. Dat is verplicht, maar scholen zoeken vandaag eigenlijk uit zichzelf al naar de meest efficiënte oplossingen op vlak van duurzaamheid en rendement.”

- 3. Groenere speelplaatsen bevorderen het mentaal welbevinden van leerlingen. Welke initiatieven worden er op dat vlak genomen?**

Minister Weyts: “Voor de vergroening van speelplaatsen zijn er aparte budgetten. Sowieso zijn we in de Vlaamse Rand op het vlak van groen overgegaan van een defensieve naar een offensieve strategie, van groenbehoud naar méér groen. De boomplantactie die de Bûûmplanters de laatste jaren op poten zetten in het kader van de Gordel, is daar één voorbeeld van. Maar sinds vorig jaar stappen de Bûûmplanters ook heel gericht naar de scholen in de Rand om samen met hen te zorgen voor meer groen. Daarnaast zitten we ook niet stil op het vlak van mentaal welzijn in het onderwijs. We hebben voor het eerst een mentaalwelzijnsplan uitgerold voor het hoger onderwijs, met de bedoeling om hetzelfde te doen voor het secundair onderwijs.”

Lander Van Medegael: “Op het vlak van ontharding zijn er heel wat initiatieven. Zo bijvoorbeeld MOS, dat door de provincie ondersteund wordt, maar ook het project ‘Vlaanderen breekt uit’ dat uitgaat van het Departement Omgeving. Er ligt nog wel een kans in het samenbrengen van de vele afzonderlijke initiatieven, bijvoorbeeld door ze structureel in te bedden in bepaalde systemen.”

4. Waarom wordt er niet vaker gewerkt met luchtreinigers als alternatief voor de dure ventilatiesystemen in scholen?

Minister Weyts: “Het is in de eerste plaats onze taak als overheid om goed na te gaan wat werkt en wat niet. Bij verschillende projecten in Nederland en bijvoorbeeld ook in Edegem zag men uiteindelijk geen causaal verband tussen de luchtreiniging en het tegenhouden van corona. Sowieso moet je bij luchtreiniging ook nog altijd ventileren. We hebben daarom aan VITO gevraagd om te onderzoeken welke praktijken er werken. Eén van hun eerste vaststellingen is dat de beste ventilatie en zuivering gebeurt door de ramen te openen. Op basis van die wetenschappelijke resultaten willen we dus vooral informatie aanreiken over wat echt werkt.”

Lander Van Medegael: “Wij gaan de relancemiddelen gebruiken om in onze grote secundaire scholen het buitenschrijnwerk te vernieuwen met het oog op ventilatie. Daarvoor baseren we ons op de berekeningen en voorstellen van de ingenieurs technieken.”

5. Op het vlak van capaciteitsuitbreiding staan lokale besturen soms op de rem uit schrik dat meer capaciteit zal zorgen voor meer instroom van Franstalige leerlingen. Zo gaan er kostbare jaren verloren en wordt de dynamiek van capaciteitsgroei onderbroken. Moet capaciteitsuitbreiding dan niet een meer dwingend karakter krijgen? Moeten we de logica niet omdraaien: van meer middelen voor wie wel initiatief neemt naar sanctionering van wie geen initiatief neemt?

Minister Weyts: “Sowieso heb je een inrichtende macht nodig die het onderwijs lokaal wil organiseren. Zelfs het gemeenschapsonderwijs heeft een grote autonomie en bepaalt zelf waar en hoe het zijn capaciteit uitbreidt. Het is niet aan de Vlaamse overheid om dat te dicteren.

De huidige manier van werken geeft bovendien zelden problemen. De werkwijze bestaat erin dat de onderwijsactoren per regio gaan samenzitten om de verwachte noden te bespreken. Zij beslissen hoe ze de pot aan middelen onderling verdelen, rekening houdend met de decretale verdeelsleutel tussen de netten. Meestal komt men zo vlot tot overeenstemming, heel soms grijp ik eens in. Hoe dan ook is het niet zo dat men weigert om middelen te benutten. De vraag blijft groter dan het aanbod.

Heel belangrijk is wel dat lokale besturen over betrouwbare data beschikken om de onderwijsnoden op lange termijn goed te kunnen inschatten. Op het aanleveren van die data zetten wij als Vlaamse overheid dus heel sterk in.”

